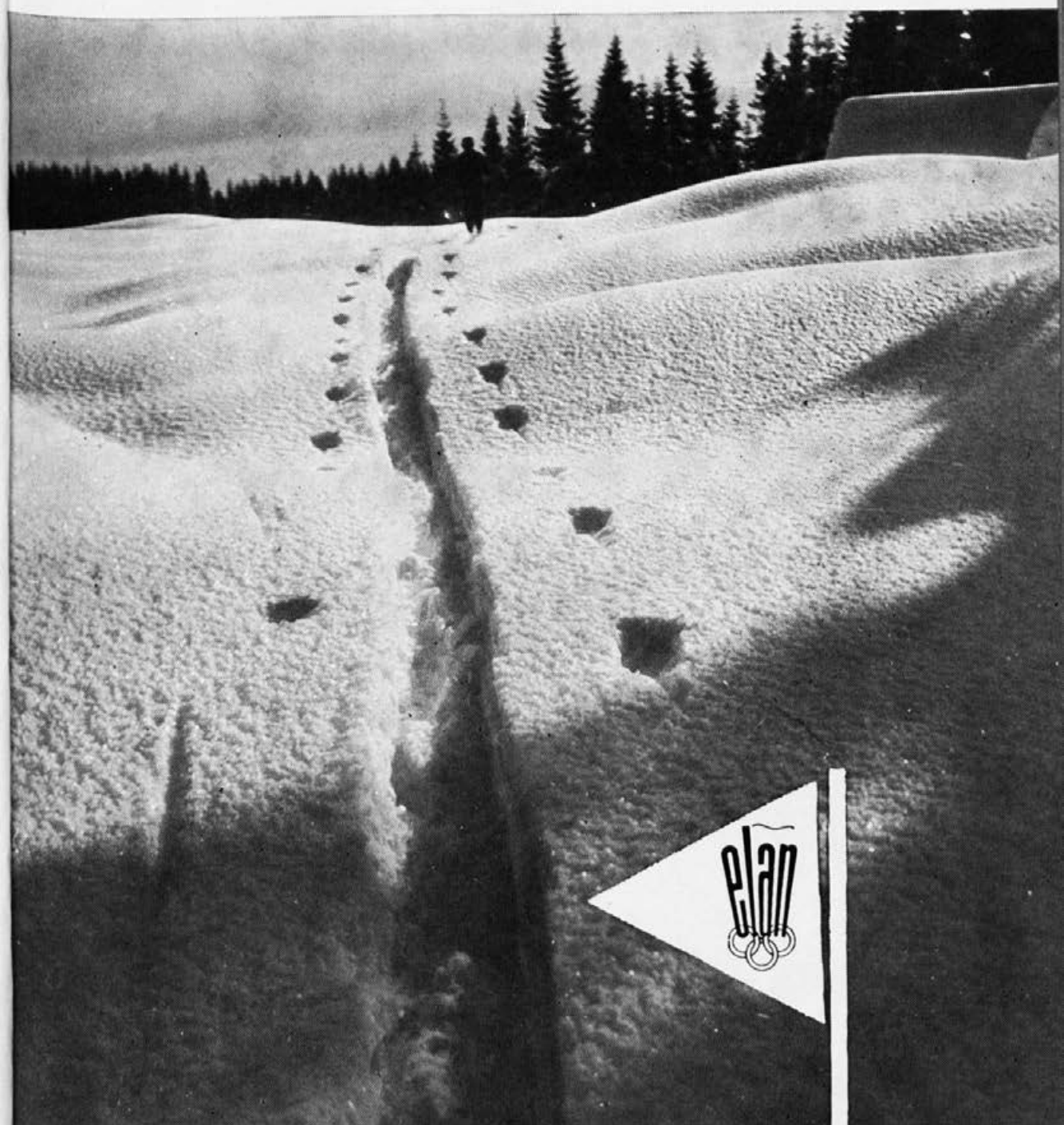

O DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA »ELAN« BEGUNJE NA GORENJSKE

NAŠA SMUČINA NAŠA SITUČINA

MESEČNO
UPRAVNI ODBOR
UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK: SLAVKO KNAP
ODGOVORNI UREDNIK: REDAKCIJSKI ODBOR
ŠTAMPARNA: 600 IZVODOV

15. XI. 1964

IV-2

finančni sektor poročila

proizvodnja

V primerjavi z istim obdobjem leta 1963 so doseženi sledeči rezultati v prvih devetih mesecih poslovanja:

	1963	1964	indeks
- lesene smuči	500.327	685.470	127
- metalne smuči	185.741	189.255	102
- plastične smuči	900	1.120	114
- smučarske palice	50.995	30.003	59
- drugi zimsko - športni proizv.	21.703	14.476	67
- telovadno orodje	54.301	81.336	150
- vodni šport	27.788	23.215	80
- športne igre	9.097	9.077	100
- reketi - badminton	17.274	13.804	80
- reševalne naprave	43.869	70.542	161
- drugi proizvodi	8.576	11.215	131
- usluge	23.341	30.070	129
Vse skupaj po PLC	943.897	1.159.583	123
Vse skupaj po prodajni ceni	994.122	1.240.312	124

Plan proizvodnje, ki znaša po družbenem planu po prodajnih cenah 1.470.000.000.- din, je s stanjem 30. IX. 1964 izpolnjen 84 %, računano na dinamični plan za devet mesecev pa je izpolnjen 112 %. Ni pa izpolnjen interni plan, ki je bil postavljen po sklenjenih pogodbah za izvoz in domači trg, zaradi zastojev v prvem polletju.

prodaja

Fakturirana prodaja po prodajnih cenah je v prvih devetih mesecih znašala:

	1963	1964	indeks
- lesene smuči	340.970	591.330	173
- metalne smuči	146.627	139.919	46
- plastične smuči	150	1.512	10
- smučarske palice	40.222	15.457	38
- drugi zimsko - športni proizv.	10.904	10.231	94
- telovadno orodje	57.741	76.721	133
- vodni šport	37.626	18.336	31
- športne igre	10.685	10.490	98
- badminton reketi	22.785	25.448	111

- reševalne naprave	54.739	69.344	126
- drugi proizvodi	9.808	12.290	125
- usluge	23.936	31.728	132
Skupaj proizvodi	756.193	999.041	132
- trgovsko blago	4.538	8.073	178
- material	7.972	22.456	282
- odpadki	698	904	130
Vsa prodaja skupaj	769.401	1,030.474	134

Plan prodaje po družbenem planu je izpolnjen 72 %, dinamični plan za devet mesecev pa 96 %. Neizpolnitev družbenega plana prodaje ni problematična ker je za naše podjetje že stalni pojav, da se prodaja zimsko - športnih proizvodov vrši šele v drugem polletju, za domači trg pa celo samo zadnja dva meseca v letu. Plan prodaje bo s prihodnjimi meseci dosežen in presežen, ne bo pa realiziran interni plan zaradi že omenjenih vzrokov v proizvodnji.

Da v letošnjem letu ni dosežena slabša dinamika prodaje je razvidno iz primerjave prodaje:

	1963	1964	indeks
- domači trg	216.345	300.275	134
- izvoz	525.838	709.104	135
- za lastne potrebe	25.218	21.094	84
S k u p a j	769.401	1,030.474	134

Izvozna obveznost po družbenem planu za leto 1964 znaša 700.000 USA \$, s 30. IX. 1964 je plan izpolnjen 86 % oz. 603.957 \$. Primerjava z letom 1963 je:

- izvoz v USA \$ do 30. IX. 1963	470.005.-
- izvoz v USA \$ do 30. IX. 1964	603.957.-

Izvozni plan pa je z oktobrom že dosežen in tudi presežen.

osebni dohodki

Primerjava osebnih dohodkov z letom 1963 je sledeča:

	1963	povprečje 30. IX.	1964
1. povprečni osebni dohodki neto na mesec	34.112		42.224

2. po razponih je v povprečju v vsaki skupini zajetih sledečo število delavcev:

	1963	1964
- od 15.000.- do 20.000.- din	9	4
- od 20.001.- do 25.000.- din	46	21
- od 25.001.- do 30.000.- din	74	42
- od 30.001.- do 40.000.- din	126	115
- od 40.001.- do 50.000.- din	41	105
- od 50.001.- do 60.000.- din	16	56
- od 60.001.- do 80.000.- din	14	38
- od 80.001.- do 100.000.- din	5	8
- nad 100.000.- din	4	7

VIII KONGRES

RADOVLJIŠKI DELEGAT

ZKJ

Znano nam je, da je bila izvoljena tov. Vlasta Vidic - vodja kadrovske splošnega sektorja - kot delegat za 8. kongres ZKJ za Radovljiško občino.

V zvezi s tem jo je naše uredništvo prosilo za razgovor v obliki intervjuja:

- "Tov. Vlasta, kako da ste bili prav Vi izvoljeni za delegata?"

- "Bila sem presenečena, ko so mi komunisti radovljiške občine zaupali to poslanstvo. Na vprašanje kako da sem bila ravno jaz izvoljena je težko odgovoriti. Tu je predstavnik komunistov gotovo vodilo načelo enakopravnosti in moje večletno sodelovanje v občins. komiteju in v ostalih družbenih organizacijah."

- "Zanima nas, kaj ste predvidili za program razprave?"

- "Ker bo kongres tudi zasedal ločeno po raznih komisijah je s tem dana možnost diskusije slehernemu delegatu. Na 8. kongresu ZKJ bom razpravljala vpliv osebne potrošnje na vpliv dviga produktivnosti."

- "Kaj pričakujete od 8. kongresa ZKJ?"

- "Priprave na terenu so nenehne. V predkongresni aktivnosti pa je bil dan predvsem poudarek na predlog sprememb in dopolnitev statuta ZKJ. Vzporedno se je razpravljalo o aktualnih družbeno ekonomskih vprašanjih ne samo v ZK ampak v vseh samoupravnih organizacijah, zlasti v SZDL, sindikatih in skupščinah, kjer je bila da prava smer za nadaljnje

delo in usmerjenost ZK pred 8. kongresom.

- "Kako tolmačite vašo veliko odgovornost kot delegat na kongresu?"

- "Komunisti radovljiške občine so mi z izvolitvijo naložili veliko odgovornost za zastopanje stališč in odvijanje političnega in gospodarskega življenja ter perspektivnega razvoja tega področja na samem kongresu. Odgovornost za pravilno usmerjenost stališč ZK v predkongresni aktivnosti pa je bila podvojena za vse člane zveze ravno v tem času in prav toliko truda bo treba vložiti po kongresu za razvijanje demokratičnosti in utrjevanju gospodarskega razvoja."

od

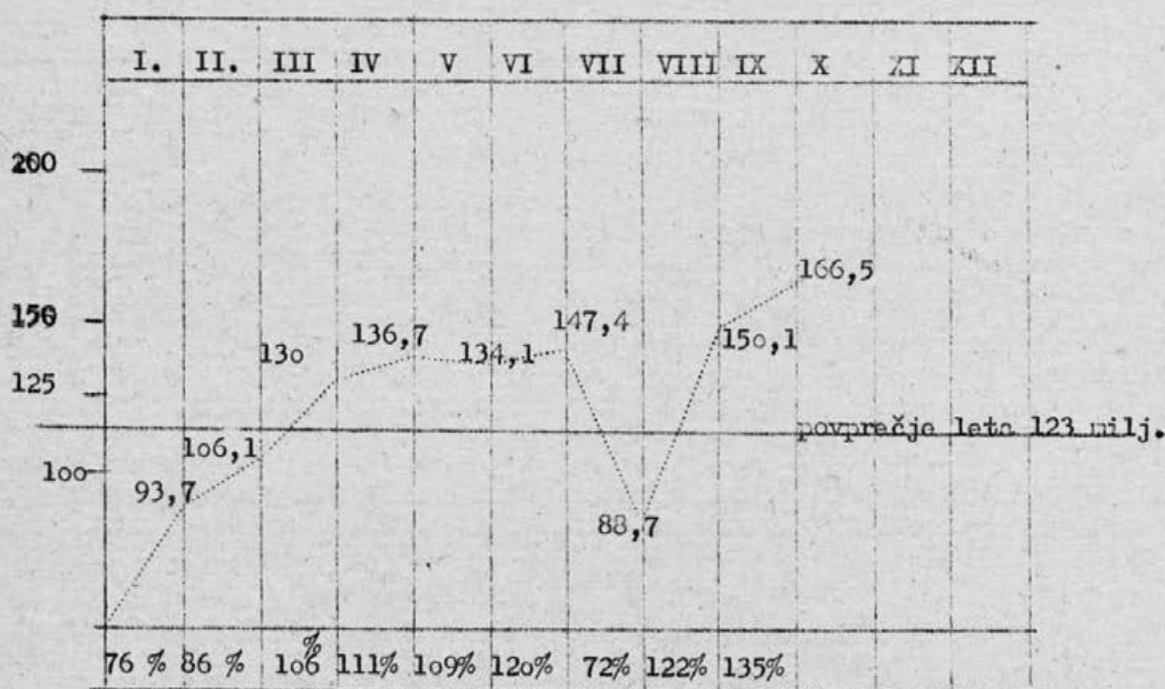
- smučarski obrat	165 %
- splošni lesni oddelek	163 %
- lesni obrat	147 %
- kovinski obrat	156 %
- sedlarski obrat	168 %
- PODJETJE SKUPAJ	163 %

tričetrletje

1964

izvršitev plana proizvodnje - pokazatelji za PODJETJE

Obračunska enota	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Skupaj	%
Smučarija	69	85	97	108	105	125	63	125	142		102
Spl. les.obrat	121	144	170	132	121	117	88	112	102		123
Kovin. obrat	120	77	170	165	140	111	154	138	165		138
Sedlar.obrat	128	133	152	140	136	86	83	74	119		117
SKUPNO	76	86	106	111	109	120	72	122	135		105

To pomeni, da je bil III.četrtni plan dosežen 105 %, v odnosu na letni plan pa 78,5 % (letni plan 1,472 milj, izdel. v 9 mes. 1,154 milj). Iz gornjega pregleda je razvidno, da bo podjetje izvršilo plan oz. da ga bo preseglo za približno 8 do 10 %.

Smučarija

V zadnjem polletnem poročilu je podjetje kot celota izvršilo plan proizvodnje s 101,5 % ali od polovice letnega plana v vrednosti 736 milj. din je bilo izdelano izdelkov za 748 milj. din.

Smučarski obrat sam ni v I. polletju po vrednosti dosegel planirane višine, temveč le 98,5 % ali 555 milj. din v primerjavi s planom 563 milj. din.

Vzrok za to je bil že opisan v polletnem poročilu - to je šibka proizvodnja

v prvih treh mesecih zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala. V polletju smo resno pregledali še ostale obveznosti izdelave smuči za izvoz v II. poll. in ugotovili, da so potrebni maksimalni vsestranski napor, da bomo vključno z mesecem novembrom z naročenimi količinami za izvoz gotovi. Takoj se je startalo na večje proizvodne količine, tako da je bilo komulativno razmerje planiranih in izdelanih smuči dosti zblížano.

Mesec	Lesene	Metalne	Mladinske	SKUPAJ
I.	5.784	470	-	6.254
II.	8.002	429	-	8.431
III.	8.809	609	191	9.609
IV.	7.790	809	374	8.973
V.	7.759	806	4.109	12.674
VI.	8.964	910	5.575	15.449
VII.	4.443	415	2.464	7.322 (dopusti)
VIII.	8.401	1.158	5.153	14.712
IX.	9.968	1.137	4.628	15.733
SKUPAJ par	69.920	6.743	22.494	99.157

Po vrednosti je od 1,126 milj. letnega plana izdelano v 9 mesecih 365 milj. ali 77 % letnega plana ali 102 % tretletnega plana. To pomeni, da je tudi smučarski obrat prebil plansko mejo.

Večjih problemov pri proizvodnji smuči v III. kvartalu glede materialov ni bilo, razen mogoče zaradi lesa. Pač pa je bilo več konstrukcijskih in tehnoloških, t.j. tehničnih težav, posebno pri plastičnih in metalnih smučeh (za Italijo). Smelo se lahko trdi, da se proizvajajo več kot je normalno v teh pogojih, saj je z rekonstrukcijo pred-

videmo za leto 1965 le nekaj več smuči mesečno kot jih zdaj delamo v zadnjem času. Obrat in vodstvo so dobro razumeli problem potrebe po še neizdelanih smučeh za izvoz, zato so se resno in z vso vnemo zavezali za nadomadenje rokov za izvoz.

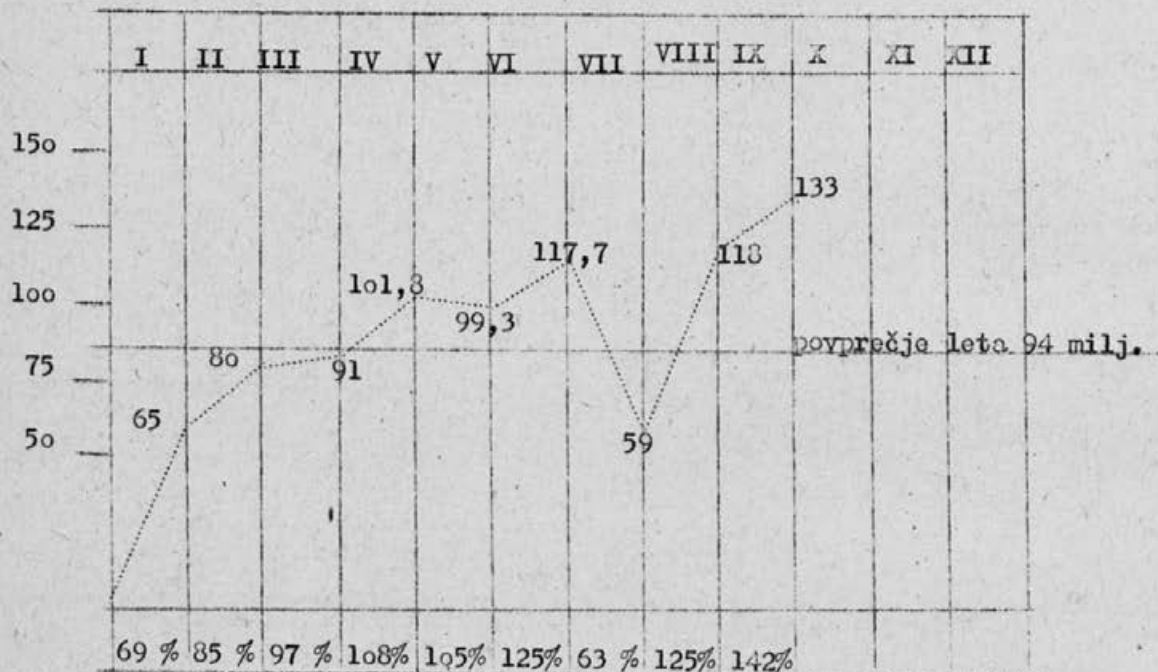
Glede na nujne potrebe smuči za domače tržišče cca 24.000 parov z rekonovember - december je bilo nujno odpovedati cca 6.000 parov smuči za izvoz, tako da bodo te gotove do sredi novembra. Druga polovica novembra in cel december pa je rezerviran za smuči domačega trga, ker kapacitete pri seda-

njem stanju ne morejo dosti prekoračevati sledečih mesečnih količin.

po 9.500 parov lesenih
 po 1.150 parov metalnih
 po 5.000 parov mladinskih
 15.650 parov mesečno

Teh količin se proizvodnja v zadnjih mesecih krčevito drži.

V glavnem z zgoraj omenjenim manjšim izpadom smuči za izvoz, je Elan po tričetrletju na najboljši poti, da visoko postavljeni plan za leto 1964 po vrednosti ne samo doseže, ampak celo močno preseže.

Količinski plan

izvršeno v 9 mesecih 99.157 parov
 - mladinske 22.494 "
 Brez mladinskih 76.663 parov

Letni plan 101.000 parov (brez mladinskih).

Tričetrletni plan 75.800 parov, izvršeno v III. četrtletju (brez mladinskih 76.663 parov ali 101 % tričetrletnega plana oziroma 76 % celoletnega plana.

Izdelava 22.494 parov mladinskih pa znatno poveča % količinske izvršitve.

Če primerjamo 99.157 parov izdelanih smuči s tričetrletnim planom 75.800 parov, je to 132 %, kar pa ni povsem

realen prikaz.

Zdaj pa nastopi pravo razmerje med izvršitvijo vrednostnega plana 864.-milj. din ali 102 % (z mladinskimi vred) ali 814 milj. brez mladinskih, kar predstavlja le 96 % vrednostnega plana in količinskega plana brez mladinskih 101 %.

Razlika izvršitve med količinskim in vrednostnim planom 5 % je možna zaradi minimalne spremembe v strukturi naročenih smuči.

Vsem, ki so pospremili na zadnji poti našega dragega očeta in moža Bizjak Franca, se najiskreneje zahvaljuje družina

Bizjak- ova

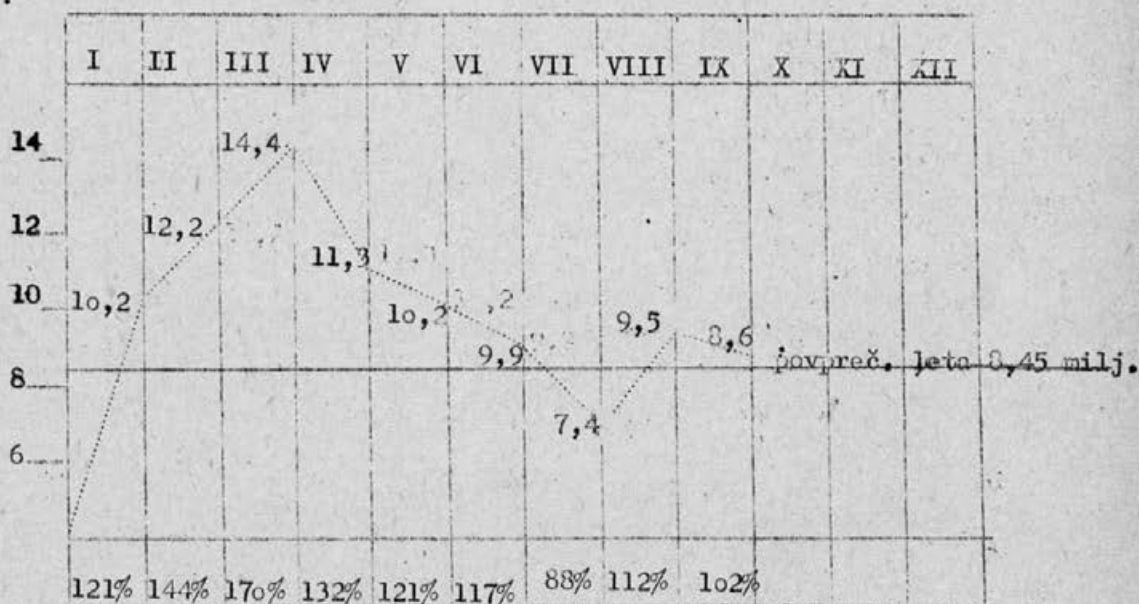

Splošno lesni o.

Splošno lesni obrat je svoj tričetrletni plan izpolnil s 123 %, kumulativni letni plan pa 92,6 % (93 milj. : 101 milj.).

Problematika proizvodnje v zelnjem kvartalu ni bila kritična, saj je obrat v glavnem proizvajal hokej palice in lestve, kar ni delalo večjih težav, razen

pri prehodu proizvodnje na hokej palice in pri prehodu na proizvodnje ank, kar povzroča, da trpe pri tem merila za nagajevanje v teh obdobjih. Zato je opazno v tabeli nižko preseganje mesečnih planov proizvodnje po vrednosti napram kumulativnim mesečnim zadolžitvam (8,45o milj.).

Večji problem je le zaostanek proizvodnje lestvin, saj se vlečejo po operativnih planih že celo leto. Vzrok za to je povezan z neizdobavo jekla.

Motnje v proizvodnji nastajajo tudi z individualnimi naročili kot so n. pr.: strehe za telovadni dog, 3 metrske klopi za telovadnice, stoli za sedlarje, pulti, kartoteke, table in druge drobnarije, ki pač morajo biti izvršene, vendar so bolj obrtniškega značaja. Bilo bi bolj ekonomično, da bi taka in podobna dela opravljala posebna režijska grupa.

Dela za ta obrat je tudi za zadnji kvartal dovolj, to so predvsem senke, razne lestve, ribstoli in drugo, je pa že na razpolago okvirni plan potreb za leto 1965 in s tem za prvi kvartal, ki je precej obširen in se bo z delom lahko štartalo že v letšnjem letu

Najlepše se zahvaljujem sindikalni podružnici "ELAN" za venec, ob smrti moje mame.

Marija Koren

Kovinski O.

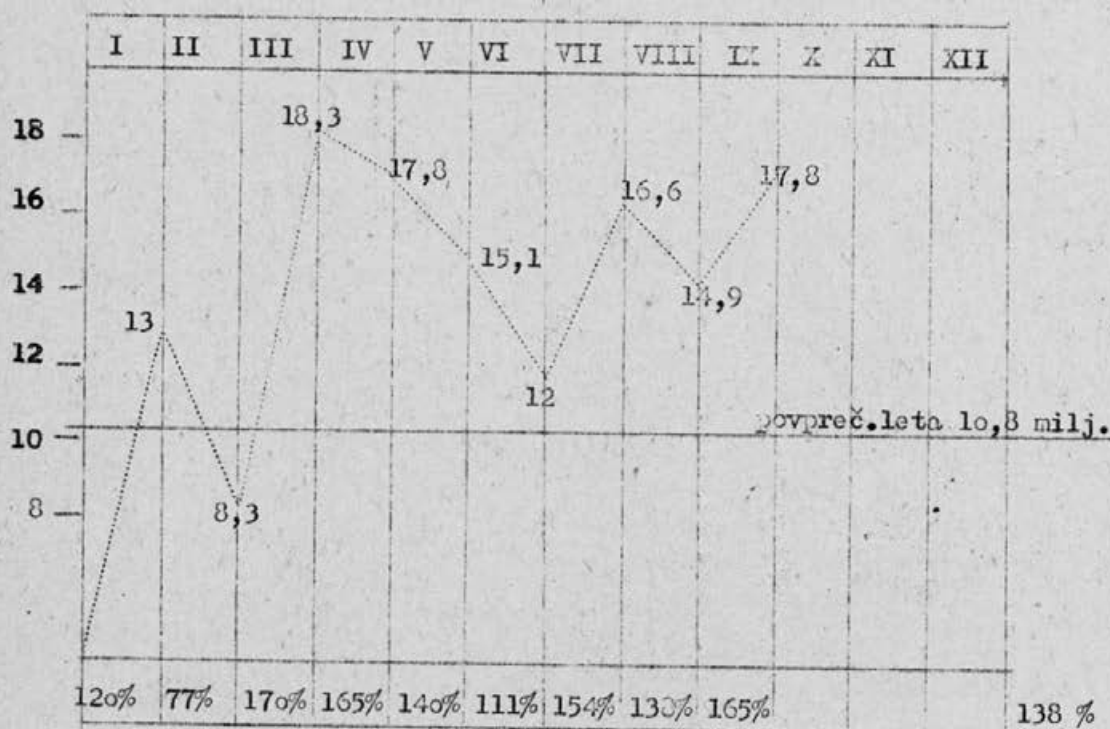
Kovinski obrat je svoj tričetrletni plan po vrednosti izvršil s 133 % in letni kumulativni plan s 99 % (133, 8 milj. ; 135 milj.), vendar so količinske potrebe za leto 1964 še precejšnje.

Problemov v proizvodnji je bilo v tem obratu največ. Konkretno z materiali : jeklo za lestvine, jeklo za karabinarje, obeh dimenzij, jeklo za robnike, konice za jeklenke, plastični ročaji za jeklenke, konice za neprekinjene robnike, jeklo za sanke. Jeklo za lestvine in karabinarje je bilo nabavljeno v neodgovarjajoči kvaliteti.

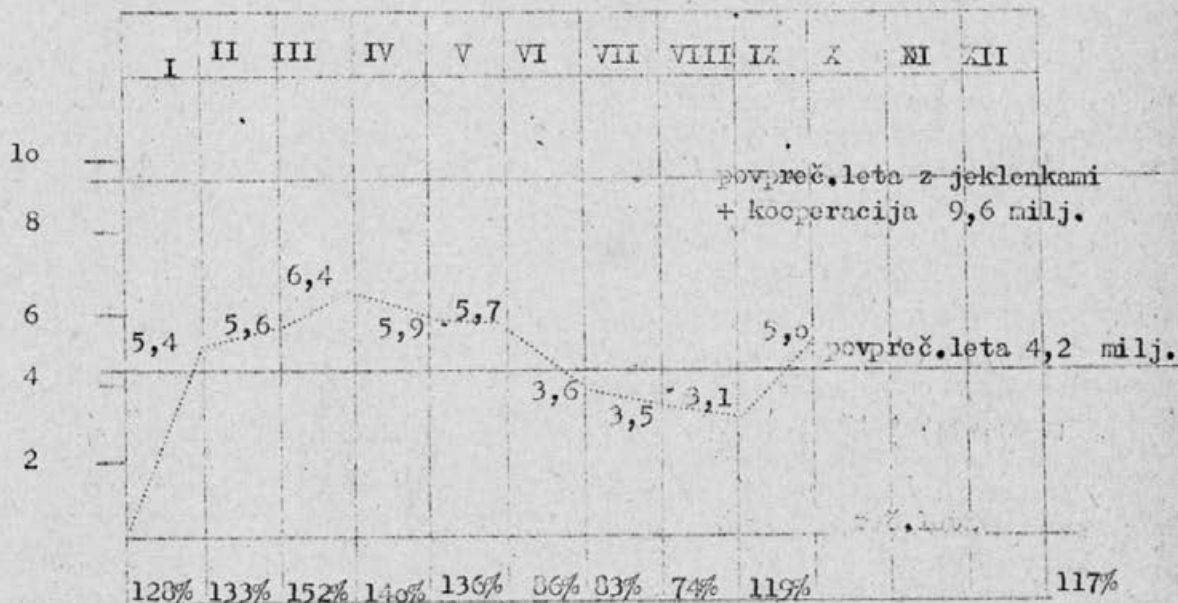
Pri dimenzijah $\emptyset$ 20 mm za lestvine je trajala nabava pol leta. Pri ostalih materialih so nastopala le krajša obdobja do ponovnih nabav, vendar dovolj dolge, da so motila proizvodnjo. Stagnacija materiala na domačem trgu je čutili na vsakem koraku.

Drugi problem so za to proizvodnjo premajhni in neestetski prostori, ki že dušijo proizvodnjo, saj so še vedno v takih dimenzijah kot pred nekaj leti. Zahteve proizvodnje pa so vsak dan večje. Primer: mesečno rabimo blizu 7000 grt robnikov, proizvodnja jih maksimalno zmore le po 4000 grt. Okove za raztegalne lestve ne moremo in ne moremo več spraviti na zalogo. Polizdelki dural palic so natrpani čez celo leto na zalogi, lakiranje se vrši kar v proizvodnem oddelku, itd..

Z delom za zadnji kvartal je obrat preskrbljen, moral pa bo uvesti v proizvodnjo več vrst polizdelkov za plan 1965, tako da bo lahko lesni obrat po novem letu štartal s proizvodnjo.

sedlarski O.

Obrat SO je z odbito kooperacijo in Dur-al palicami dosegel tričetrletni plan 117 % ali kumulativno letni plan 88,5 % (44,2 milj. : 50 milj.)

Proizvodnih problemov v sedlarskem obratu je v zadnjem kvartalu bilo na pretek, saj tudi proizvodnje ni in ni stekla tako kot bi bilo potrebno. To se izrazito kaže pri realizaciji plana za julij in avgust, med tem ko je september zopet stekel normalno. Tenu so vzrok še drugi vplivi odnosov v oddelku in kriza, ki jo je obrat preživel in je vsem znana.

Delno pa je zavlačevalo proizvodnjo pomanjkanje materialov, kot zaponk, ribk, gumbov za pasove, futrole in nosilce, tako da so forsirali jeklenke z usnjnimi ročaji za domači trg, za katere se prav nič ni mudilo.

Dela za IV. kvartal ne manjka (po kooperativnem planu) za letošnje leto.

DIPLOMIRALI SO:

ZA TEMNE LESNO INDUSTRIJSKE STROPE ČLANI NAŠEGA KOLEKTIVA V OBDOBJU OD MARCA DO NOVEMBRA 1964 :

1. Ar h Julij
2. Brinc Janez
3. Dobida Franc
4. Finžgar Ivan
5. Finžgar Miha
6. Kos Marjan
7. Koselj Anton
8. Legat Franc
9. Svetina Alojz
10. Preštrl Jožef

ISKRENE ČESTITKE !

beograd je osvobojen

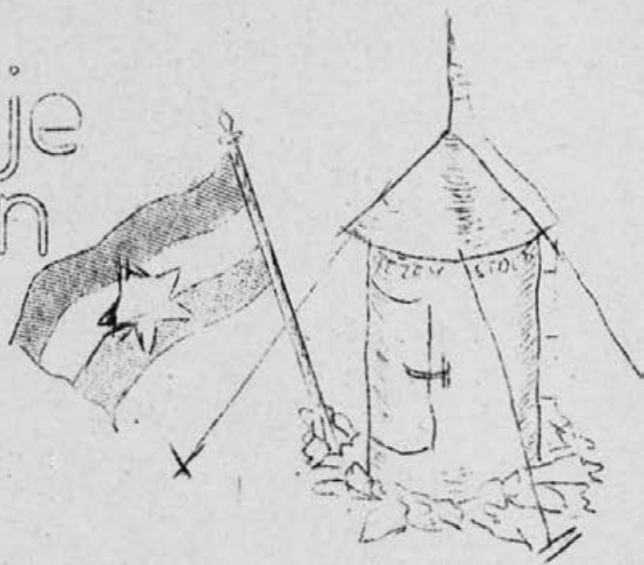
Vlasta Vidic

V dokaz, da so partizani gospodarili Triglavu in njegovim prostranim gozdom, je izmed številnih uspehiv akcij enot NOV tudi ta, da je za osvoboditev naše prestolnice plapolala partizanska zastava na Aljaževem stolpu.

Zvečer 20. oktobra 1944 so iz partizanskih pušk zadoneli strelji. Rafali mitraljezov so se razlegali pod očiakom Triglavom, tja do poključkih gozdov. Vendar, to niso bili stfeli, ki bi naznanili partizanom nov spopad z Nemci, ampak so bile radostne salve na čast osvobojenega Beograda. Med partizani je zavladalo veliko veselje, saj se je del njihovih sanj že uresničil. Čutili so že svobodo ki je vedno hitreje prihajala. Komandantu jeseniško-bohinjskega odreda pa se je porodila misel, zbral je prostovoljce, ki bi ponesli partizansko zastavo na vrh Triglava.

Tiste dni je deževalo, zato je bila pot še bolj naporna. Z Oskovnice smo krenili SKOJ- evci JBO in Okrajnega komiteta SKOJ-a Bohinj. V gosti megli in ne restanem padanju dežja smo se le počasi vzpenjali po zarasli in neoskrbovani poti. Pozno v noč smo prišli do planine Velo polje, kjer smo si s težavo nabrali nekaj suhljadi, da smo si lahko pogreli in posušili obleko. Skuhali smo si čaja, medtem pa pripovedovali vesele in tudi žalostne dogodke iz preživetega partizanskega življenja. Zaradi utrujenosti smo kmalu zaspali. Čakalo pa nas je neprijetno presenečenje. Preko noči je namreč zapadel sneg in nam tako še bolj otežkočil že tako težko pot. Vendar nas sneg ni mogel zadržati, kajti vsaka naloga je bila za partizane neodložljivi ukaz.

Dne 21. oktobra 1944 je s Triglava - simbola osvobodilne fronte Slove ije pozdravljala svobodni Beograd zastava

slovenskih partizanov, zastava bratstva in enotnosti vseh jugoslovanskih narodov.

V spominski knjigi na Aljaževem stolpu smo videli, da je bilo pred nami vpisano 8 nemških vojakov z Jesenic, ki so se vrnili 48 ur pred našim prihodom.

Ti so bili zadnji okupatorji na Triglavu.

V spomin na podvig bohinjskih partizanov se je 4. okt. 1961 povzpela na Triglav kolona planincev iz garnizona Tolmin, katerim je komandoval prav tako komandant JBO tov. Jernejc Franc - Milče. Izstrelili so prvo salvo od Aljažovega stolpa v čast dneva artilje - rije.

V petroli, ki je nesla zastavo na Triglav so sodelovali :

- Peter Rožman, polit-delegat JBO
- Janez Gorišek, odredski sekretar SKOJ-a
- Pretnar Anton, iz Zasipa pri Bledu
- Stare Ivanka, iz Koprivnika - teren ska delavka
- Vidic Vlasta, iz Okrajnega komiteta SKOJ- a .

REDNA LETNA

konferenca tovarniškega aktiva ZMS

Redna letna konferenca mladinskega aktiva tovarne "Elan" je bila 10. sept. 1964. Priznati moramo, da je bila konferenca v zakasnitvi, saj je bila zaradi raznih činiteljev kar dvakrat odložena, poleg tega pa tudi zelo slabo pripravljena.

Za to pa ni krivda samo nas mladih, čeprav je res, da prevladuje velika nezainteresiranost med mladino "Elana", tega so krive tudi druge družbeno politične organizacije v tovarni, katerih naloga je usmerjati mladino k nadaljnjemu delu.

V mladinski organizaciji naše tovarne je vključenih 167 mladink in mladincev, od teh še je konference udeležilo 32 članov. Od ostalih organizacij pa sta se je udeležila samo predsednik sindikalne podružnice tov. Sitar Rok in predsednik I.G.D. tov. Mikič Alojz.

Če pogledamo udeležbo lahko vidimo, da je res vse premalo zanimanja mladine, kot ostalih o delu mladine.

Za naslednjo mandatno dobo je bil izvoljen novi odbor, ki šteje 7 članov

1. Bešter Jože
2. Koselj Anton
3. Potočnik Janez
4. Strgar Francka
5. Tavčar Andrej
6. Tavčar Janez
7. Valjavec Špela

Za nadzorni odbor pa ti-le trije tovariši :

1. Legat Ivanka
2. Škofic Lenka
3. Šušteršič Marjencca

Na podlagi poročil in referatov so bili sprejeti naslednji sklepi :

- a) Zainteresirati je treba mladino k čim uspešnejšemu delu v organizaciji
- b) Organizirano naj se zbližanje mladine na mladinskih večerih, kjer bi se lahko temeljito pogovorili o svojem delu,
- c) Pospeševati je treba sodelovanje mladine z aktivni drugih gospodarskih organizacij, tako, da bi medsebojno organizirali tekmovanja in sodelovali v skupnih akcijah.
- d) Podjetje naj bi organiziralo razna predavanja, na katerih bi se mladina seznanila z organizacijo, delom in uspehi podjetja.

Za vse te sklepe so prisotni člani na konferenci zadolžili novi odbor, da jih čim bolj ugodno realizira.

Anton Koselj

seminar za predstavnike trgovske mreže

V dneh 23. in 24. okt. je kot vsako leto naše podjetje organiziralo seminar za naše kupce iz vse Jugoslavije. Udeležilo se ga je okrog 30 predstavnikov - komercialistov, ki se bavijo s prodajo našega blaga. Seminar je bil organiziran z namenom, da se seznanijo trgovci s tehničnimi lastnostmi naših izdelkov, da bi jih bolje ponudili in bi jih temu primerno tudi znali bolje prodajati interesantom. Predvsem je bil povdarek dan na smuči, kar je pred nastopajočo zimsko sezono čisto razumljivo. Naši trgovci veškrat ne vedo kakšne smuči imajo v roki, niti ne znajo svetovati potrošniku tipa in kvalitete smuči po znanju smučanja. Zraven nastopa še neznanje montaže okove, mazanja in oskrbovanja.

Dnevni red seminarja je zajemal :

- Oglad tovarne
- Temo o osnovnih pojmi in proizvodnji in lastnosti smuči
- Temo o vhodni in izhodni kontroli ter reklamaciji smuči
- Temo o dokumentarni pripravi proizvodnje
- Prikazovanje filma o okovi "Tyrolia" iz Dunaja
- Temo o arhitektonski obdelavi smuči in aranžiranje izložb
- Komercialna problematika
- Razgovori.

Seminar je odlično pripravila naša komercialna, kot predavateljce pa je angažirala domače strokovnjake in sicer ! tov. Bogataja, Doberleta, ing. Robiča, arh. Čuferja, Muleja, Sajbica in Knaflija.

Tak način zblíževanja med proizvodnjo in prodajo je ne samo izredno koristen,

temveč je tudi zelo učinkovita komercialna reklama.

Udeleženci sobili s seminarjem izredno zadovoljni. Pri tem so se marsikaj naučili, kar jim bo koristilo za pultom, posredno pa tudi našemu podjetju.

V razgovoru z njimi je bilo čutiti, da je naš domači trg še zelo slabo preskrbljen, predvsem s smučmi in okovo. Konkretno Sarajevo, kot bodoči smučarski enter Bosne pod Jahorino, nima dovolj smuči, niti popravilnice, montaže okove itd.

Udeležencem je bilo izredno všeč delovna disciplina naših delavcev, ko so šli skozi obrate in pa delovna storilnost, kaže, da je ta slika drugje po naši domovini še mnogo slabša, čeprav mi sami še vedno odkrivamo notranje rezerve.

Kljub temu, da so taka in podobna srečanja vezana z določinimi stroški, se vedno izplačajo pri večjem plasmu blaga. Poleg tega pa ugotavljamo, da občutno premalo skrbimo za dobro in učinkovito reklamo.

K. S.

RESNIČNA VRATARJEVA :

Telefon iz vratarnice ....

" Gospod direktor, en tovariš iz Nemčije bi rad z Vami govoril. "

ZASEDANJA DS

HTV

Na predlog HTV komisije je celavski svet podjetja sprejel naslednji sklep:

V pravilniku o delovnih razmerjih v členu 69. se na odločbo inšpekcije dela Občinske skupščine Radovljica in v zvezi rekonstrukcije v smučarskem obratu spremeni besedilo točke 1. in 2. omenjenega člena, ki se odslej glasi takole:

Poleg predpisanih dni letnega dopusta po službenih letih imajo delavci pravico še do posebnega povečanega dopusta, ki se da lahko delavcem, ki delajo v posebnih razmerah kot je delo:

1. Delavci na delovnih mestih:

1. lepljanje blokov, priprava lepil in lepljenje reketov,
2. brizganje s pištolo, pomoč pri brizganju,
3. brušenje kovinskih robnikov,
4. strojno brušenje lesa iz aluminija,
5. suho brušenje lakov,
6. delo z laminati, izdelava plastičnih čolnov,
7. elektro in avtogensko varenje,
8. kovaška dela.

S pogojem, da so na teh delovnih mestih nepretrgoma 6 mesecev jim pripada 3 dni povečanega dopusta, oziroma 2 dni, če to delo opravljajo v presledkih, toda vsaj 4 mesece brez presledka v letu.

2. Delavci na delovnih mestih:

1. lepljenje lesa in aluminija,
2. brušenje orodij in rezil (tudi Vidia rezil),
3. polnjenje por s polnilcem,

S pogojem, da delajo na teh delovnih mestih nepretrgoma 5 mesecev jim pripa-

da 2 dni povečanega dopusta, oziroma 1 dan povečanega dopusta, če to delo opravljajo v presledkih, toda vsaj 4 mesece brez presledka v letu.

realizacija

Kakor za vsako leto, tudi letos velja, da se je realizacija v zadnjih mesecih zelo povečala, ker so odpreme v tretjem četrtletju največje. Tudi razmerje dohodka in čistega dohodka izkazuje normalno povprečje, ker se realizacija v III. četrtletju v glavnem nanaša na izvoz, ker je dohodek povprečno manjši kot pri domačem trgu, dočim so bili v I. polletju izdelki v večji meri plasirani na domačem trgu. Kljub temu pa je važno to, da se realizacija treh četrtletij iz leta v leto stalno povečuje.

Primerjava nekaterih podatkov je naslednja:

	tretje četrtlet. v 000	
	1963	1964
1. Prodaja plačana	694.688	920.926
2. Prodaja po fakt.	856.379	1161.013
3. Proiz. po prod. ceni	994.122	1228.020
4. Povpreč. zaposl.	487	500
5. Proizv. na zapos.	2.041	2.456
6. Povpr. mes. doh. netto	34.112	42.224
7. Čisti dohodek	214.425	267.294
8. Za oseb. dohod.	162.385	225.113
9. Ostanek za sklad.	49.290	42.180

V pregledu izvršitve plana za tretje četrtletje 1964 nam daje seveda bolj smiselni rezultat samo proizvodnja, ki teče razmeroma enakomerno.

Upravni odbor podjetja je podano poročilo vzel na znanje brez pripomb.

sejem SPOGA

V času od 8. do 10. novembra 1964 se

reelekcija DIREKTORJA

Reelekcija direktorja naše gospodarske organizacije, ki bi bila eventualno možna po tretjem odstavku 112. člena Temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah, se ne izvrši.

Štiriletna doba, po kateri se opravi ponovno imenovanje direktorja mu je začela teči od dneva, ko je začel veljati ta zakon, to je od 16. aprila 1964, tako, kakor je navedeno v prvem odstavku tega člena.

nesreče

BERNARD (Jakob) Anton, KV mizar, zaposlen na delovnem mestu ročna mizar - ska dela, je dne 9. 10. 1964 na brusilnem stroju brusil smuči. Pri tem delu mu je prišla desna roka ob valj in mu je poškodoval kazalec in sredinec roke.

VZROK: nevaren način dela.

MIHELIC (Jože) Ivan, KV mizar, zaposlen na delovnem mestu razžagovanje lesa v oddelku razreza lesa, je dne 9. 10. 1964 razžagoval les na krožni žagi. Pri tem delu je z roko odstrajeval iver. S prstancem leve roke je prišel preblizu rezila in si ga poškodoval.

VZROK: neprevidnost.

JELENC (Franc) Peter, NK delavec, zaposlen v kovinskem obratu na delovnem mestu proizvodnja alu palic, si je dne 11. 10. 1964 pri pobiranju palice, ki mu je padla iz rok poškodoval oko s tem, da je začel s konico palice v oko. VZROK: ni faktorja v delovnem okolju.

je vršil mednarodni strokovni sejem za športne artikle. Camping in vrtno opremo v Kölnu, Zapadna Nemčija. Kot vsako leto se tega sejma udeleži naše podjetje s primernim razstavnim prostorom. Z ozirom nato, da se tega sejma udeležijo vsi naši kupci in na katerem običajno zaključujemo vse razpoložljive količine naših izdelkov za sezono 1965/1966, se je na ta sejem poslalo najvidnejše predstavnike našega podjetja.

sklad za kadre

Potrjeno je bilo koriščenje iz sklada za kadre in to v okviru podjetja :

a) štipendije	2,300.000.-
b) za pridobitev potrebnih kvalifikacij za zunanjo trgovino	1,250.000.-
c) za seminarje organov samoupravljanja	800.000.-
d) za seminarje tujih jezikov	1,000.000.-
e) za šolanje izprašanega gasilca	320.000.-
f) za tečaj izprašanega kurjača	82.000.-
g) za šolanje medic. sestre	143.000.-
h) za stroške pridobivanja kvalifikacij in polkval.	300.000.-
i) za ostalo izobraževanje	400.000.-
SKUPAJ	6595.000.-

Odobri se za ureditev šolskega centra ter nabave učil, inventarja in opreme

3,000.000.-

Odobri se za Skupščino občine Radovljica za razvoj strokovnega šolstva

1,000.000.-

Odobri se za potrebe občinskega družbenega sklada za šolstvo

200.000.-

Celotno koriščenje iz sklada za kadre za leto 1964 znaša po teh odobritvah 10,795.000.- din.

OVSENIK(Janez) Olga, NK delavka, zaposlena na celovnem mestu razžagovanje lesa na tračni žagi v strojni delavnici smučarskega obrata, je dne 22. 10. 1964 razžagovala bunde hickoria na širokolistni tračni žagi. Pri tem delu je prišla s kazalcem in sredincem leve roke preblizu rezila in se poškodovala.
VZROK : nevaren način dela.

HTV V polletju

Delavski svet je na zadnjem rednem sestanku obravnaval poročilo o delu službe tehnično-zdravstvenega varstva in o problematiki zdravstvenega varstva v podjetju. Na osnovi poročila varnostnega tehnika in obratnega zdravnika so bila na delavskem svetu dana sledeča priporočila :

1. V prvem polletju se je ponesrečilo 16 delavcev ali 6,2 % na stalež zaposlenih. Izgubljenih je bilo 242 delovnih dni ali 15 delovnih dni na eno nezgodo. Od primerov nesreč sta bila dva primera težjega značaja, vendar invalidnost zaradi teh dveh nesreč ne bi zahtevala spremembe delovnega mesta.
2. Nujno bo v najkrajšem času zagotoviti delavcem kovinskega obrata in vzdrževanja ustrezne delovne prostore, ki bodo odgovarjali ustreznim predpisom.
3. Čimpreje naj se izvršijo vsi potrebni ukrepi, da se ustanovi izobraževalni center in s tem pospeši izobraževanje, predvsem izobraževanje novosprejetih delavcev.
4. Požarno varnostni službi je potrebno zagotoviti ustrezne prostore za shrambo gasilskega orodja in opremo za gasilsko črpalko.
5. Obratna ambulanta dela s skrajšanim delovnim časom z ozirom, da nima stalnega zdravnika. Preventivi se do sedaj

ni posvečalo dosti pozornosti, ravno iz zgoraj navedene utemeljitve.

6. Ugotavlja se, da je bilo cepljenje proti gripi zelo uspešno, ker je bil odstotek bolovanj minimalen. Po podatkih o izvršenem fluorografiranju se ugotavlja, da je stanje TBC bolnikov minimalno in da v zadnjih 6 letih ni bilo težjih obolenj.
7. Ugotavlja se tudi, da je v podjetju zaposlenih približno polovica žena in da v mnogih primerih delovna mesta ne odgovarjajo za delo žena.
8. Mnogo članov delovnega kolektiva bolega na prebavnih motnjah, ki so po večini vzrok nepravilne prehrane, posebno v zajtrkih, in je zdravstvena služba mišljenja, da se to vprašanje reši skupaj z obratom družbene prehrane.

Delavski svet je v zvezi s priporočilom zdravstvene in HTV službe sprejel ustrezne sklepe o odpravi pomanjkljivosti v mejah možnosti.

B. Zaje

RESNIŠNA TOVARNIŠKA ZGODBA

Mlad delavec pride popoldan k vratarju po tableto proti bolečinam v želodcu. Vratar mu ustreže in mu ponudi še kozarec vode. Delavec ne vaje medikamentov le s težavo pogoltne tableto in oddide v smučarijo.

Čez nekaj minut prihiti vsa v krčih od želodčnih bolečin delavka iz iste delavnice v vratarnico in pravi: "Kako je s tabletami, ki sem poslala ponje? Ali jihimate ? "

(Op. ur. Dober fant, ki je sam vzel zdravilo, da bi pomagal sodelavki) .

Arh

kaj mora vedeti

VSAK SMUČAR

popravila

Ing. A. Robič

1. Smuči, ki so premazane z umetnimi masami, se enostavno popravljajo. Važno je le, da se na mestu, kjer se žele popraviti dobro očistijo in s steklenim papirjem obrusijo, Vsi pre-mazi, ki so se do sedaj uporabljali, se sprimejo tudi na stari podlagi.
2. Popravilo smuči s celtana ali celo - glis ploščami je enostavno. Manjša popravila delamo z OKA kitom v različnih barvah. Pri večjih pa izrežemo in nadomestimo s celo ploščo, ki jo za - lepimo z raztopino acetona in celtana. Pri metalnih smučeh uporabljamo le druga lepila.
3. S kofix svečkami popravljamo le oblo - ge, ki tizirajo na polyetilen (P-tex, nalten, super nalten, kofix). Svečko prižgemo in jo držimo na odgovarjajo - či višini, tako da kapljice polyeti - lena napolnijo poškodovana mesta. Tako popravljene poškodbe pa niso nikdar tako odporne. Enostavno in solidno je popravljanje z aparatom za varjenje na vroč zrak. Pri tem varjenju uporab - ljamo žico iz polyetilena. Na ta način lahko popravimo tudi večje poškodbe, s tem da na obstoječi material navarimo nove odrezke istega materiala.

tehnične

LASTNOSTI

Temeljna lastnosti smuči, na katere se vežejo vse ostale lastnosti je trdota. Trdota je razmerje med obtežitvijo smuči in višine upogiba. Pri specialnih smučeh za tekmovanja, naj bi bila trdota smuči

prilagojena teži smučarja. Pri turnih smučeh se moramo zadovoljiti z grupa - cijo trdote, srednje in mehke smuče. Smuči za tekmovanje imajo več posebnih lastnosti, katere se v serijski proiz - vodnji ne morejo vzeti v obzir. Zato se te smuči morajo izdelovati indivi - dualno za vsakega smučarja posebej. Poleg tega je karakteristično za spe - cialne smuči sledeče :

Smuči tipa slalom so trdnjše od kom - binacije in smuka. Posebno važno je, da slalom smuča dobro prime, to pomeni, da morajo biti odporne proti osni tor - ziji. Smuči tipa smuk so v prednjem delu (konici) mehkejše, kot v zadnjem delu (peti).

Pri tem se pojavi vprašanje, če potem te smuči tudi dobro prijemajo. Smučar - ski pregovor - smuči ne smejo vibrati, to prihaja posebno še do izraza pri smučeh za smuk, ki so v konici meh - kejše. Vibracijo je treba amortizirati z vgraditvijo takih materialov, ki to preprečujejo. Z ozirom na različne tr - dote po celi dolžini smuči, so upogibne črte za vsak tip smuči različne, s tem v zvezi tudi širine.

Slalom smuči se razlikujejo od smuči za smuk le v tem, da so v stopalu ožje.

Turne smuči, smuči za masovno sučanje so po lastnostih podobne kombinaciji slaloma in smuka. Zahteve pri teh smu - čeh niso velike. Mehkejše so od special - nih smuči. Dovoljena je večja vibra - cija . Ne smemo pa pozabljati, da se s tem smučmi smučajo naj izvežbani smu - čarji in morajo zaradi tega biti lahke za izvajanje smučarskih likov.

PISMO IZ JNA

Spoštovani tovariši in tovarišice !

Oglašam se Vam iz Vranja, kjer služim kadrovski rok, ki bo trajal celih 18 mesece, seveda, če odštejem 19 dni dopusta. Nisem si mogel kajti da Vam ne bi pisal, ker sem se v tem delovnem kolektivu počutil zelo dobro. Še sedaj pomislim na marsikake zgodbe in nezgode, ki me nerazdružljivo vežejo na ta kolektiv. Po končani vojaščini se mislim zopet zaposliti pri Vas, če me boste sprejeli seveda.

V zvezi s tem, da ne bi izgubil popolnoma kontakta z Vami, kajti leto in pol je le dolga uoba, Vas lepo prosim, če je to v mejah Vaših možnosti, da bi mi pošiljali semkaj Vaš časopis "Smučina", ki sem ga vedno zelo rad prebiral in sem se kar nekako navadil nanj in mi ga sedaj zelo manjka. Priznati Vam moram, da sem ostal še vedno, čeravno sem pri vojaki, neke vrste član Vašega kolektiva, ki gre neutrudno naprej v proizvodnjo, tako glede kvantitete, kakor tudi kakovosti, saj poznajo Vaše dobre izdelke celo tukaj na povsem drugem koncu naše domovine.

Posebej bi želel pozdraviti vse sodelavce in sodelavke v obratu "Metalne delavnice", v kateri sem delal, odkar sem prišel v podjetje, pa vse do odhoda v JNA.

Prosil bi Vas, če bi Vam bilo mogoče, da bi mi že ta mesec poslali časopis. Sedaj pa zaključujem svoje pismo z željo, da bi imeli v bodoče še več uspeha na vseh področjih Vaše dejavnosti in Vas toplo pozaravljam ter se že vnaprej zahvaljujem za storjeno mi uslugo.

Lepe pozdrave od sodelavca
Stunkovič Francija

Moja адреса je : Stunkovič Franci,
V.p. 8440/18
Vranje - Srbija

Op. ur.: Dragi Franci !

Z veseljem Ti bomo ustregli. Veseli nas, da imaš na "Elan" lepe spomine. Piši še kaj !

kadri

Stanje delovne sile na dan 31. 10. 1964.

Podjetje:

V rednem delovnem razmerju:

moških	274
žensk	264
SKUPAJ	538

V začasnem delovnem razmerju:

moških	4
žensk	3
SKUPAJ	7
v. jenci	1 moški

Inštitut:

V rednem delovnem razmerju:

moških	12
žensk	2
SKUPAJ	14

Obrat družbene prehrane :

V rednem delovnem razmerju

žensk	6
-------	---

GIBANJE DELOVNE SILE

V oktobru so se zaposlili v podjetju:

MIHELIČ IVAN - mizar, na delov. mestu žaganje na krož. žagi v razrezu lesa,

GAŠPERŠIČ PETER - priuč. mizar, na del. mestu mizar. roč. del v splošno lesnem obratu,

MAVRIČ JELKA - delavka, na komunal. delih v obratu vzdrževanja,

PINTAR ALOJZ - absolvent višje lesnoind. šole, v tehnološkem biroju,

TRPINC JOŽEFA - delavka, pomoč na krožni žagi v razrezu lesa,

KLEINDIENST JOŽICA- delavka, na delov. mestu manipul. dela na kovinskem obratu,
 DEŽMAN ANTON- delavec, na del. mestu manipul. dela na skladišču lesa
 FERNE IVAN - kolar, na del. mestu mizar. ročna dela v spl. les. obratu,
 ŠKRIBA MARKO- delavec KV, na del. mestu lepljenja v smuč. obratu,
 ZUPAN IVANKA- delavka KV, na del. mestu montaž. del v smuč. obratu,
 MIHELČ ANTON- delavec, na del. mestu skladiščnika materiala v skladišču surovin,
 HROVAT ANTON- pleskar, na del. mestu lakiranja v smučar. obratu,
 ŠERUGA FRANC- mizar, na del. mestu brušenja orodja v lesnem obratu.

V inštitutu:

GORIČNIK JANEZ- uslužbenec, na delovnem mestu evidentičarja,

V oktobru so odšli iz podjetja:

SEDOVNIK DUŠAN- delavec NK, zaposlen na transportnih delih v obratu vzdrževanja - v poskusni dobi 30 dni.

R O J S T V A

Rođili so se :

- Harolt Stanku - deček
- Mohorč Marjanu - deklica
- Jurovič Elizabeti - deček
- Šipec Ivanki - deček
- Škofic Janezu - deček
- Bernard Ljudmili - deček
- Janežič Mariji - deklica
- Peterman Francu - deček
- Cvenkelj Jožu - deklica

V začasno delovno razmerje pa je bila sprejeta:

REPA JULKA- družin. upokojenka, ki opravlja dela razdeljevanje toplega obroka in snajenje prostorov v obratu na Fortunu.

izostanki do 30 dni

Zaradi začasne nezmožnosti za delo (bolovanja) je podjetje izplačalo za 515 dni 712.612,9 din.

Izostanki so bili zaradi :

Nesreče pri delu	5 primerov	107 dni	izplačano 210.139.- din
Nege družinskega člana	4 primeri	19 dni	izplačano 25.663.- din
Ostalih bolezni	65 primerov	389 dni	izplačano 476.760.- din

Izostanki in dajatve po oddelkih :

Telov. orodje in komunala	8 primerov	46 dni	izplačano 76.635.- din
Smučarija	40 primerov	324 dni	izplačano 468.281.- din
Kov. in sedl. del.	11 primerov	75 dni	izplačano 78.437.- din
Razrez, sklad. lesa	7 primerov	19 dni	izplačano 23.712.- din
Uprava	7 primerov	37 dni	izplačano 52.542.- din
Inštitut	1 primer	14 dni	izplačano 13.005.- din

S K U P A J 74 primerov 515 dni izplačano 712.612.- din

V mesecu oktobru so se bolezni v primerjavi s septembrom zvišale za 259.082.- din. Izplačano je bilo 1.310.- din na enega zaposlenega.

od polena

bloška

Povzeto iz knjige

"Slovenski Etnograf" 1956

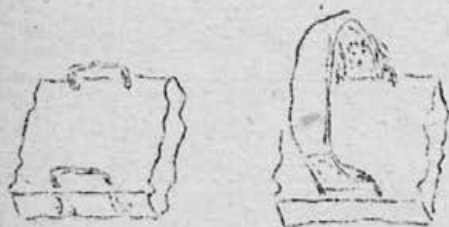
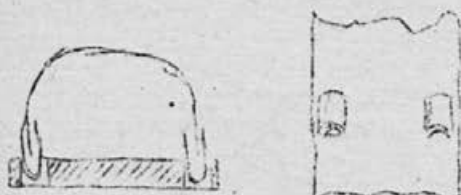
teorija

do smuči

Po sodbi švedskih in drugih kulturnih zgodovinarjev in etnologov (Wiklund, Zettersten, Lunn, Mehl, Berg idr.), pa so bloške - vidovske smuči podobne smučem južnega tipa. Zato v zvezi s tem in v nepoznavanju arktičnih potez na naših starih smučeh domnevajo, da so utegnile biti kot take zanesene na slovensko ozemlje. Prvotno naj bi bile torej naše stare smuči imele stranske lesene robnike za stremena, ki pa naj bi jih bile pozneje nadomestile železne klanfe. Glede na to naj bi sodile bloško-vidovske smuči v južni tip ali mu bile vsaj podobne, za kar bi govorili tudi njih velikost in oblika. Arnold Lunn piše v svoji Zgodovini smučanja, da so naše smuči po tipu podobne ruskim smučem in da so jih po mnenju prof. Mehla uvedli v našo zgodovino stari Slovani okoli leta 600 po našem štetju. Dr. Gösta Berg, prvi intendant Nordijskega muzeja v Stockholmu, ni trdno prepričan o tej hipotezi, ko pravi v svoji razpravi, da ne ve za gotovo, ali nimamo pri naših smučeh opraviti z zgodnjo uvedbo smuči po ruskem vzorcu, medtem ko Wiklund meni, da mora to vprašanje ostati nerešeno toliko časa, dokler se nam morda ne posreči najti zanesljive sledi za ljudskimi smučmi med Grodnom- Igumenom in Ljubljano. Po takih bolj ali manj jasno izraženih domnevah naj bi bile torej naše smuči prava staroslovanska dediščina, ne pa arktično prakulturna. V novi domovini naj bi se bile smuči ohranile samo tam, kjer so imele najustreznejše geografske in klimatske pogoje za dalj-

njo uporabo. Pri takih domnevah bi se mogli opreti še na razna druga dejstva, ki nas vodijo na vzhod. Naj navedemo na priliko, da je naš naziv smuči (dem. smučke) nedvomno v sorodu z ruskim smuččk, to je imeom za ruske prasani, nekake vlačuge, ter dalje, da je pustno drsanje na sankah (sankanje) z enakimi čarodejnimi nameni kakor pustno drsanje na smučeh na Blokah in v Vidovskih hribih bile poznano Rusom, Estoncem, Letoncem in Mazuron. Naposled naj omenimo, da je bila v manjši meri izročena tudi domneva, po kateri naj bi bil rusko smuči južnega tipa zanesel v naše kraje Sigismund Herberstein ob povratku s svojega potovanja po Rusiji v 16. stoletju.

Kako je prevzopprav s sorodnostjo bloško-vidovskih smuči z južnim smučkim tipom? Na to vprašanje ne moremo odgovoriti, preden ne skušamo pojasniti razvoja starih prvotnih bloško-vidovskih smuči. Če so bile katere smuči sploh kdaj zanesene na naše ozemlje, potem so bile po vsej verjetnosti to smuči arktičnega tipa. Domnevano, da so smuči morale v novi domovini kaj kmalu spremeniti svoje oblike, svojo velikost in postale v tem pogledu podobne južnemu tipu, katerega smuči niso toliko hitrostno za lov, kolikor vse bolj za hojo po snegu namesto krpelj. V tesni zvezi s tem pa so se hkrati stremena onejila samo na sprednji del noge, na prstni jermen. Novi, mnogo manjši prostor kakor v stari domovini, krajše daljave, druge funkcije in drugi činitelji so povsem naravno pospešili tak razvoj. V ljudskem

ustnem izročilu komaj še najdemo zadnjo sled arktičnih stremen na naših smučeh v štiri navpičnih okroglastih luknjah in v kombinaciji špagastega jermena z vrhnjim ploščatim jermenom. Razvoj od štirih okroglastih navpičnih lukenj do štirih podolgovatih je bil uresničen v tistem trenutku, ko je bil špagasti jermen kot zadnji preostanek starih vezi opuščen, in se je vrhnji ploščati prstni jermen porazširil tudi na smuči same, na luknje nad njih. Tak jermen, torej ne več špagast, temveč ploščat, pa je dosela razumljivo terjal njemu ustrezne podolgovate luknje, predolbene drugo poleg druge na vsaki strani smuči. Ker pa so se takšna stremena le izkazala kot slabša od prejšnjih (jermen je tekel zdaj na spodnji plati poprek in ne več po dolgem ter je mogel malo zavirati, podolgovate luknje so lovile sneg itd.), so se iz stremen, pretaknjenih skozi navpične podolgovate luknje, sčasoma razvila stremena na stranske železne klanfe. Ta novo nastali sestavni del na smučeh pa ni v bistvu nič drugega kakor povišani vmesni košček lesa, srcé med dvema podolgovatima luknjama, dvignjeno v obliki železne klanfe ali ušesca. Mimo tega pa so k nastanku stremen na klanfe verjetno prispevale tudi štiri navpične okroglaste luknje pri starejših vezeh, ki so jim vsekakor še marsikje rabile za stremena v tistem času, ko so se pojavile klanfe.

Spričo takega razvoja stremen na naših se zzbujajo v nas resni pomisleki glede vprašanja, ali moremo bloško-vidovske smuči uvrstiti v južni tip smuči, ko prav stranske klanfe kot eden glavnih kriterijev za takšno uvrstitev kažejo na povsem smotosten razvoj iz smuči z arktičnimi značilnostmi ter glede na to odločno govore zoper teorijo, po kateri naj bi se razvile iz nekdanjih stranskih letvic ali robnikov, ki so velikojzračni za južni smučski tip, med drugim prav za ruske in poljske smuči južnega tipa. Poleg tega je o smučeh južnega tipa znano, da inajo za seboj popolnoma drugačen razvoj, kakor pa bloško-vidovske smuči. V znanstvenem svetu je že dalj časa ustaljeno naziranje, da so smuči južnega tipa s svojimi lesenimi robniki za stremena, s svojim izvotljenim podnožjem preostanek pradavnih smuči, ki so bile po obliki nekakšne čolge, kanuju podobne sandale. Le-te so jim rabilo tudi za hojo po močvirju, izpričane pa so bile kaslejšano pri Korejcih. Kaj sedaj z našimi smučmi, ki se v resnici ponašajo s svojim posebnim razvojem, verjetno edinstvenim v svetovni zgodovini smuči? Da bi jih označili kot nov, poseben tip, ne bi bilo povsem upravičeno in smiselno. Morda bi bilo še najbolje, da bi jih začasno uvrstili v posebne variante južnega tipa z arktično osnovo, kar pomeni, da jih bo treba od drugih smuči tega tipa ločiti po njih nastanku in razvoju. Koliko naše smuči sploh načenjajo problematiko ruskih in poljskih smuči južnega tipa, to pa je vprašanje, ki bi danes o njem še ne mogli razpravljati.

Očitno dekadenco kažejo stremena na bloško-vidovskih smučeh v zadnji fazi svojega razvoja. To so stremena iz zadnjih let, pribita ob strani na smuči z žablji. Tako se pritrjena stremena tudi na poharskih smučeh, ki so po poreklu iz novejšega časa in ki je o njih pomen Lettersten močno precenjeval v svoji razpravi o "jugoslov. smučeh".

NAVPIČNO: 1. vstopitev, prihod, 2. otok v Jonskem morju, 0. Odisejeva domovina, 3. začetnici priimka in imena hrv. pisca, 4. žen. ime, 5. jugosl. rekorderka v skoku v višino, 6. Okaidacija železa, 7. začetnici ruskega dramatika (Tri sestre) 8. zvišana nora, 9. kratica za Krajevni ljudski odbor, 10. različna samoglas. 11. začetnici priimka in imena ruskega pisatelja (Tihi Don), 12. gradb. material 13. zver iz rodu mačk, 14. avtomob. oznaka Karlovca, 15. ime amer. stalnega delegata v OZN Stevensona, 16. dolg prečen drog, 18. mlada afriška država, ki je letos prvič sodelovala na olimpiadi, 19. človek v zgodnji življenjski dobi, 23. lošč, emajl, 27. mesto v ZDA, 29. zračni duh v Shakespearjevem "Viharju", 31. upor, revolta, 32. medicinski naziv za rakasto obolenje, 33. visoka planota, 35. orol iz german. mitologije, 37. pripadnik starih Slovanov, 39. termin, 40. števnik, 42. znano visokogorsko zdravilišče in letovišče v Švici, 44. generalni sekretar OZN, 45. azijska prestolnica, prizorišče 18. olimpijskih iger, 47. nem. meščanski filozof, 50. eden najboljših smučarskih skakalcev na svetu (Norvežan), 51. pritok Save pri Kranju, 53. del pohištva, 55. veznik, 57. domače žen. ime (Marija), 60. zade tek pri nogometu, 61. znamka domačih gospodinjskih aparatov, 62. železniška proga, 64. romanska denarna enota, 67. okrajšava za "Zbor proizvajalcev" 68. znak za erbij, 69. okrajšava za "množino", 71. kem. znak za radij, 72. egipčansko božanstvo.

REŠITEV KRIŽANKE iz prejšnje številke:

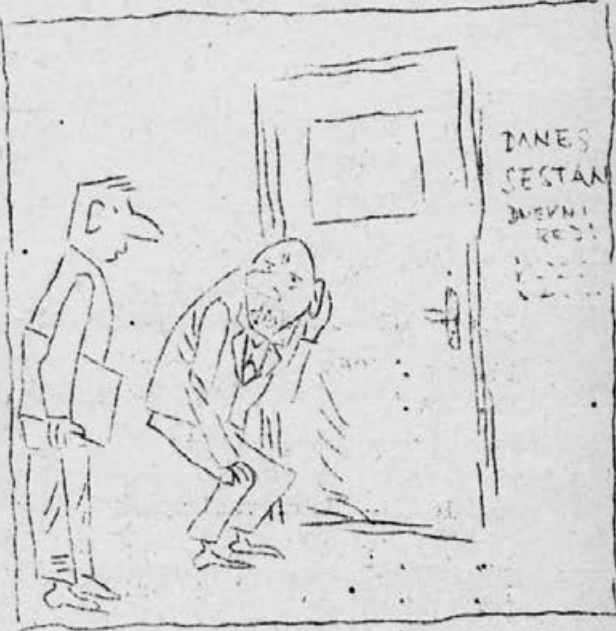
VODCRAVNO: 1. osel, 5. razpoka, 12. strop, 14. parmezan, 15. krasotica, 17. sapa, 18. an, 19. Lili, 20. tren, 21. rast, 24. pajek, 27. ala, 28. dlaka, 30. atom, 32. as, 33. Aron, 34. izid, 35. SS, 38. alja, 40. kajak, 42. mil, 44. Kette, 46. arak, 48. opis, 50. leto, 52. RR, 53. list, 54. katakomba, 57. anti-gona, 59. obtok, 60. realist, 61. Etna.

Nagrade za prejšno križanko prejmeta :

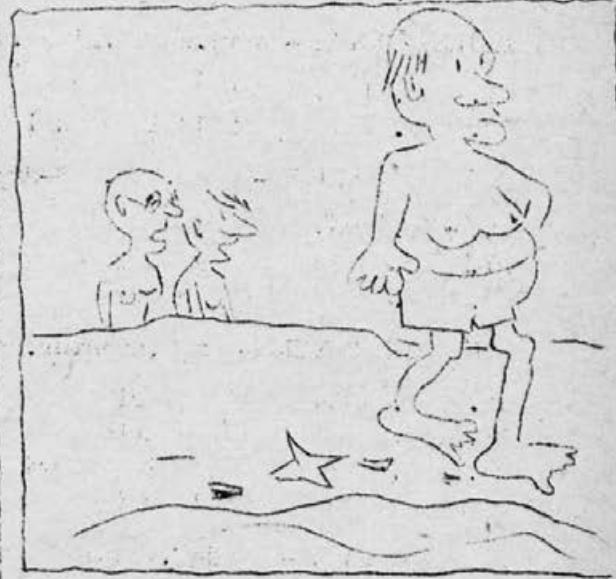
- I. Mali Boža 1.000.- din
- II. Ark Julij 500.- din

Žrebala sta:

Brcar Ivanka
Perkovič Vera.

- Kako veš, da je konec ?
- "Kaj ne bi vedal, saj se začenja točka razno !"

- Od ust si je odrgal, da je prišel na morje!
- Ja ja ... pa ne od svojih, mar ne veš da je mesar.

KINO

RADOVLJICA

VALČEK TOREADORJEV - angl. barvni

12. nov. 1964 ob 20 uri
15. nov. ob 18 uri in ob 10 h
dopoldne matineja

HELLIONI - amer. vestrn barvni CS

13. nov. 1964 ob 20 uri
14. nov. ob 20 uri
15. nov. ob 16 in 20 uri

PLANINSKA ROŽA - zapad.nem. zabavni b.

14. nov. 1964 ob 18 uri

PASTIR KOSTJA - sovj.zabav.glasb.

17. nov. 1964 ob 20 uri
18. nov. ob 18 in 20 uri

PLAMEN NA ULICI - amer.bar. CS-drama

19. nov. 1964 ob 20 uri
21. nov. ob 20 uri
22. nov. ob 18 uri

MORGANOVI GUSARJI- amer.avantur.barv.

20. nov. 1964 ob 20 uri
21. nov. ob 18 uri
22. nov. ob 16 in 20 uri in
ob 10 uri dopold.mat.

ŽIVI ZAKOPANI - sovjet.vojni barvni

24. nov. ob 20 uri
25. nov. ob 18 uri

SEJEM V TEKSASU- amer.zab.-glasb. CS

25. nov. 1964 ob 20 uri
27. nov. ob 20 uri
29. nov. ob 16 in 20 uri
30. nov. ob 18 uri

ZLATO SEDMIMH GRIČEV - amer.vest. CS

26. nov. 1964 ob 20 uri
28. nov. ob 18 uri
30. nov. ob 16 in 20 uri

ČLOVEK S FOTOGRAFIJE -jugosl.vojni.

28. nov. 1964 ob 20 uri
29. nov. ob 18 in 10 h mat.

MAŠČEVALEC - zapad.nem. kriminal.

1. dec. 1964 ob 18 in 20 uri
2. dec. ob 18 in 20 uri

TRLJE MUŠKETIRJE -I. in II.del. fr.av.

3. dec. 1964 ob 19 uri
4. dec. ob 19 uri
5. dec. ob 19 uri
6. dec. ob 15 in 18,30 uri

RIO BRAVO- amer.vest.barvni CS

6. dec. 1964 ob 9.30 uri matin.

ČAPAJEV - sovjet.zgodov. vojni film

8. dec. 1964 ob 20 uri
9. dec. ob 18 uri

NE JOČI PETER - slovenski film

9. dec. 1964 ob 20 uri
11. dec. ob 20 uri
13. dec. ob 16 in 20 uri
ob 10 uri matineja

ZA PLES MORATA BITI DVA- angleški

9. dec. 1964 ob 20 uri
12. dec. ob 20 uri
13. dec. ob 18 uri

BABET GRE V VOJNO - franc.zab. bar. CS

12. dec. 1964 ob 18 uri

SKANO BOA - ital. špan.- drama -

15. dec. 1964 ob 20 uri
16. dec. ob 18 in 20 uri

NAPAD OB ZORI - amer.vestrn barv. CS

17. dec. 1964 ob 20 uri
19. dec. ob 20 uri
20. dec. ob 16 in 20 uri

ČE PRIDE MAČEK - češki barvni film

18. dec. 1964 ob 20 uri
20. dec. ob 18 uri

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Spolzka tla in nered povzročata nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževalce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovalkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!